

AFRIKAANS

PUBLIC PROTECTOR
SOUTH AFRICA

**HET JY ENIGE
KLAGTES AANGAANDE
DIENSLEWERING DEUR
REGERINGSINSTANSIES?**

**DIE OPENBARE
BESKERMER KAN
JOU DALK HELP!**

<p>MPUMALANGA Posbus 3373 Nelspruit 1200 Pinnacle-gebou Kantoor 101 Parkinstraat 1 Nelspruit Tel.: (013) 752 8543 Faks: (013) 752 7883</p>	<p>NOORD-KAAP Posbus 1505 Kimberley 8300 Sydneystraat 4 Pretmax-gebou 2de en 3de Verdiepings Kimberley 8300 Tel.: (053) 831 7766 or (053) 832 5381/2 Faks: (053) 832 3404</p>	<p>MABOPANE Posbus 3165 Rosslyn 0200 Central-huis 2de Verdieping Kamer 334 Mabopane Tel.: (012) 702 5458/4330 Faks: (012) 702 8127</p>	<p>NEWCASTLE No 58 Corner Allen and Scott Street Newcastle Posbus 1169 Newcastle 2940</p>
<p>NOORDWES Posbus 512 Mafikeng 2745 Kamers van die Openbare Beskermer H/v Martin- & Robinsonstraat Mafikeng Tel.: (018) 381 1060/1/2 Faks: (018) 381 2066</p>	<p>WES-KAAP Posbus 712 Kapaastad 8000 4de Verdieping H/v Breë- en Walestraat 51 Kapaastad Tel.: (021) 423 8644 Faks: (021) 423 8708</p>	<p>RUSTENBURG Posbus 371 Tlhabane 0309 Kamer No. 12 Ou SARS-gebou Klopper straat 135 Rustenburg Tel.: (014) 592 9023/6 Faks: (014) 592 9031</p>	<p>SIYABUSWA Posbus 2391 SIYABUSWA 0472 Ou Parlements gebou Job Skosana straat SIYABUSWA 0472 Tel.: (013) 973 0033/6 Faks: (013) 973 0029</p>
<p>GEORGE Posbus 9481 George 6530 1ste Verdieping, Suidvleuel Bataleurpark H/v Cathedral- en Cradockstraat George 6259 Tel.: (044) 874 2887/904 Faks: (044) 874 5922</p>	<p>KURUMAN Posbus 79 Mothibistad 8474 Roselaan 1 Winkel 1 Kuruman 8460 Tel.: (053) 712 1762 / 2347 Faks: (053) 712 2417</p>	<p>UPINGTON Posbus 15 Upington 8800 Umbra gebou Markstraat 55-59 Upington 8800 Tel.: (054) 338 5740 Faks: (054) 331 0036</p>	<p>VRYBURG Posbus 891 Vryburg 8000 Old Mutual gebou Markstraat Vryburg 8600 Tel.: 053 927 2221 Faks: 053 927 2509</p>

<p>HOOFKANTOOR Kantoor van die Openbare Beskermer Privaat Sak X677 Pretoria 0001 Lunnonstraat 175 Hillcrest-kantoorkompleks 0083 Tel.: (012) 366 7000 Faks: (012) 362 3473</p>	<p>OOS-KAAP Posbus 1400 Bisho 5605 Unathi-huis Independent-laan, Bisho Agter Pick 'n Pay Tel.: (040) 635 1286/7/ 1145/1126 Faks: (040) 635 1291</p>
<p>VRYSTAAT Posbus 383 Bloemfontein 9300 Openbare Beskermer-huis Kellnerstraat 82 Bloemfontein Tel.: (051) 448 6172/6185 Faks: (051) 448 6070</p>	<p>GAUTENG Posbus 32738 Braamfontein 2017 Constitutional Hill Vrouegevangenis Kotzestraat 2 H/v Kotze- & Joubertstraat Johannesburg Tel.: (011) 339 3737/2047 Faks: (011) 339 2858</p>
<p>KWAZULU-NATAL Posbus 4267 Durban 4000 22ste Verdieping Kantoor 2114 Commercial City-gebou Durban Tel.: (031) 307 5300/5250/5251 Faks: (031) 307 2424</p>	<p>LIMPOPO Posbus 4533 Polokwane 0700 Eenheid 2301 Wyndom Park Rabestraat 23 Polokwane Tel.: (015) 295 5712/5699/5956 Faks: (015) 295 2870</p>

Wie is die Openbare Beskermer?

Die Openbare Beskermer (of Ombudsman soos hy/sy voorheen bekend gestaan het) -

- is 'n hoëvlakampenaar;
- is onafhanklik van die regering en politieke partye;
- word ingevolge die Grondwet deur die Parlement aangestel;
- ontvang klagtes oor staatsdepartemente, -agentskappe of -amptenare van gegriefde persone; en

het die bevoegdheid om -

- ondersoek te doen;
- te bemiddel, te versoen en te onderhandel;
- regstellende optrede aan te beveel; en
- verslae uit te reik.

Wat doen die Kantoor van die Openbare Beskermer?

Enigiemand kan 'n klagte indien by die Openbare Beskermer wat die klagte dan sal ondersoek.

Dink aan die Openbare Beskermer as 'n skeidsregter wat 'n probleem van alle kante kan beskou. Indien die Openbare Beskermer die klagte geregverdig vind, sal hy/sy alles moontlik doen om 'n oplossing vir die probleem te vind, met inbegrip van aanbevelings om die stelsel te verander.

Die Openbare Beskermer kan die aangeleentheid ook by die Parlement aanmeld, wat oor die aangeleentheid sal beraadslaag en sal verseker dat die aanbevelings nagekom word.

Die ondersoek word meestal op 'n informele wyse gedoen, maar die Openbare Beskermer kan,

wanneer nodig, dagvaardigings beteken aan mense om getuienis onder eed af te lê.

Wie of wat kan deur die Openbare Beskermer ondersoek word?

- Die regering op enige vlak; dus die nasionale en provinsiale regering en die plaaslike owerhede;
- Persone wat 'n openbare werksaamheid verrig, ook enigiemand wat 'n werksaamheid verrig wat alle of sommige Suid-Afrikane raak, byvoorbeeld 'n regeringswerknemer soos 'n polisie- of verkiesingsbeampte;
- Openbare entiteite soos die SAUK, Eskom en Telkom; en
- Statutêre rade, byvoorbeeld die Raad vir Geesteswetenskaplike Navorsing (RGN) en die Wetenskaplike en Nywerheidsnavorsingsraad (WNNR).

Wat kan deur die Openbare Beskermer ondersoek word?

Onbehoorlike benadeling wat gely word as gevolg van;

- Magsmisbruik;
- Onbillike, wispelturige, onhoflike en ander onbehoorlike gedrag;
- Onredelike vertraging;
- Besluite wat deur Owerheids instasies geneem word;
- Wanadministrasie;
- Oneerlikheid of onbehoorlike verhandeling ten opsigte van openbare geld;
- Onbehoorlike verryking; en
- Verkryging van onbehoorlike voordeel.

Wanneer kla iemand by die Openbare Beskermer?

Voordat jy 'n klagte by die Openbare Beskermer indien, moet jy bes doen om die probleem self op te los deur byvoorbeeld -

- met die amptenare te praat wat betrokke is of, indien dit nie help nie;
- aan die persone te skryf wat in beheer is van die amptenare, byvoorbeeld die Hoof van die Departement, die Hoof- Uitvoerende Beampte of die Munisipale Bestuurder, en
- Jy kan ook daaraan dink om die Lid van die Parlement (LP) of die Lid van die Provinsiale Wetgewer te nader.

Die brief moet die volgende inligting bevat:

- Die aard van jou klagte;
- Agtergrond en geskiedenis van die klagte;
- Die redes waarom jy glo die Openbare Beskermer die klagte moet ondersoek;
- Die stappe wat jy gedoen het om die probleem op te los. Meld die name en datums, en wat gesê is. Afskrifte van enige korrespondensie tussen jou en die amptenare moet by jou brief aangeheg word; en
- Jou posadres en 'n telefoonnommer, waar jy gekontak kan word.

Jy kan aan die Openbare Beskermer skryf of iemand vra om namens jou te skryf.

Jy kan die Kantoor van die Openbare Beskermer ook skakel, waar opgeleide professionele personeel na jou klagte sal luister.

Jy kan ook enige van ons kantore in al nege provinsies

besoek vir 'n onderhoud of oorlegpleging indien jy dit verkies.

'n Klagte moet binne twee jaar na die datum van die gebeure by die Openbare Beskermer ingedien word.

Klagtes kan ook ingedien word by besoekpunte van die Kantoor of by werkwinkels wat deur die Kantoor aangebied word. Besoekpunte is gebiede wat geïdentifiseer is vir die doel van onderhoudvoering met klaers en word in al die provinsies aangetref. Besoekpunte word minstens een maal per maand bedien.

Sal iemand anders van my klagte hoor?

Die Openbare Beskermer en sy personeel sal, indien nodig, die naam van die klaer vertroulik hou.

Wat kos die bystand van die Openbare Beskermer?

Dienste is gratis.

Wat kan nie deur die Openbare Beskermer ondersoek word nie?

- Die beslissings en vonnisse van geregshowe;
- Privaat individue;
- Privaat maatskappye; en
- Professionele persone wat nie in diens van die regering is nie, soos dokters en prokureurs.

In bogenoemde gevalle kan die personeel van die Openbare Beskermer egter vir jou sê waar om 'n klagte in te dien of wat om te doen. In sekere gevalle, soos hierbo vermeld, waar die Openbare Beskermer nie oor die nodige jurisdiksie beskik om die klagte te ondersoek nie, sal jy na 'n gepaste instansie verwys word.